

ל

א אֱלֹהִים מִסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְאָתָם בְּיַד־מֹשֶׁה קִנְבֹּ מִסְעֵי ה'
 ב וְאַהֲרֹן: וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־מוֹצְאֵיהֶם לְמִסְעֵיהֶם עַל־פִּי יְהוָה וְאֵלֶּה
 ג מִסְעֵיהֶם לְמוֹצְאֵיהֶם: וַיִּסְעוּ מֵרַעְמֶסס בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם
 לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן מִמַּחֲרַת הַפֶּסַח יֵצְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיַד רָמָה לְעֵינֵי
 ד כָּל־מִצְרַיִם: וּמִצְרַיִם מְקַבְּרִים אֶת־אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה בָּהֶם כָּל־בְּכוֹר
 ה וּבְאֵלֵהֶם עָשָׂה יְהוָה שְׁפָטִים: וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמֶסס וַיַּחֲנוּ
 ו, ז בְּסֻכֹּת: וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְּאֵתָם אֲשֶׁר בְּקִצָּה הַמִּדְבָּר: וַיִּסְעוּ מֵאֵתָם
 ח וַיָּשֻׁב עַל־פִּי הַחִירָת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בַעַל צְפוֹן וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מִגְדֹּל: וַיִּסְעוּ
 מִפְּנֵי הַחִירָת וַיַּעֲבְרוּ בְּתוֹךְ־הַיָּם הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
 ט בַּמִּדְבָּר אֵתָם וַיַּחֲנוּ בְּמֶרְה: וַיִּסְעוּ מִמֶּרְה וַיָּבֹאוּ אֵילָמָה וּבְאֵילָם שְׁתֵּים
 י עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם: וַיִּסְעוּ מֵאֵילָם וַיַּחֲנוּ
 יא, יב עַל־יַם־סוּף: וַיִּסְעוּ מִיַּם־סוּף וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר־סִין: וַיִּסְעוּ מִמִּדְבָּר־סִין
 יג, יד וַיַּחֲנוּ בַּדְּפָקָה: וַיִּסְעוּ מִדְּפָקָה וַיַּחֲנוּ בְּאֵלוֹשׁ: וַיִּסְעוּ מֵאֵלוֹשׁ וַיַּחֲנוּ
 טו בְּרַפִּידִם וְלֹא־הָיָה שָׁם מַיִם לָעָם לְשִׁתוֹת: וַיִּסְעוּ מִרַפִּידִם וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר

תרגום אונקלוס

א אֵלֶּיךָ מִטְּלָנִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּנִפְקוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְחִילֵיהוֹן בְּיַד דְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: ז וְכַתֵּב מֹשֶׁה יֵת מִפְּקִנְיָהוֹן
 לְמִטְּלָנִי עַל מִימְרָא דִּי וְאֵלֶּיךָ מִטְּלָנִי לְמִפְּקִנְיָהוֹן: ג וְנָטְלוּ מֵרַעְמֶסס בִּירְחָא קְדָמָא בַּחֲמִישִׁתָּ עֶשְׂרָא
 יוֹמָא לִירְחָא קְדָמָא מִבְּתַר פֶּסַחא נִפְקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרִישׁ גְּלִי לְעֵינֵי כָּל מִצְרָאִי: ד וּמִצְרָאִי מְקַבְּרִין יֵת דְּקִטְל יֵי
 בַּהוֹן כָּל בּוֹכְרָא וּבִטְעוֹתָהוֹן עֲבַד יֵי דִינִין: ה וְנָטְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמֶסס וּשְׂרוּ בְּסֻכּוֹת: ו וְנָטְלוּ מִסֻּכּוֹת
 וּשְׂרוּ בְּאֵיתָם דְּבִסְטָר מִדְּבָרָא: ז וְנָטְלוּ מֵאֵתָם וְתֵב עַל פּוֹם חִירָתָא דְּקָדָם בְּעִיל צְפוֹן וּשְׂרוּ קָדָם מִגְדֹּל:
 ח וְנָטְלוּ מִן קָדָם חִירָתָא וַעֲבָרוּ בְּגוֹ יָמָא לְמִדְּבָרָא וְאֶזְלוּ מִהֲלָךְ תֵּלְתָא יוֹמִין בַּמִּדְבָּרָא דְּאֵיתָם וּשְׂרוּ בְּמֶרְה: ט וְנָטְלוּ
 מִמֶּרְה וְאֵתוּ לְאֵילִים וּבְאֵילִים תְּרִי עֶשֶׂר מְבוֹעֵין דְּמִיין וְשִׁבְעִין דְּקִלִּין וּשְׂרוּ תַּמָּן: י וְנָטְלוּ מֵאֵילִים וּשְׂרוּ עַל יָמָא דְּסוּף:
 יא וְנָטְלוּ מִיָּמָא דְּסוּף וּשְׂרוּ בַּמִּדְבָּרָא דְּסִין: יב וְנָטְלוּ מִמִּדְבָּרָא דְּסִין וּשְׂרוּ בַּדְּפָקָה: יג וְנָטְלוּ מִדְּפָקָה וּשְׂרוּ בְּאֵלוֹשׁ:
 יד וְנָטְלוּ מֵאֵלוֹשׁ וּשְׂרוּ בְּרַפִּידִים וְלֹא הָוָה תַּמָּן מֵיָא לְעִמָּא לְמִשְׁתִּי: טו וְנָטְלוּ מִרַפִּידִים וּשְׂרוּ בַּמִּדְבָּרָא

פירוש רש"י

סדר ל (א) אֱלֹהִים מִסְעֵי. לְמַה נִּכְתְּבוּ הַמִּסְעוֹת הַלֵּלוּ? לְהוֹדִיעַ חֲסִדּוֹ שֶׁל מְקוֹם, שְׂאָף עַל פִּי שֶׁגָּזַר
 עֲלֵיהֶם לְטַלְטֵלם וְלִהְיוֹתָם בַּמִּדְבָּר, לֹא תֹאמַר שֶׁהֵיוּ
 נָעִים וּמִטְּלָטְלִים מִמִּסְעָה לְמִסְעָה כָּל אַרְבָּעִים שָׁנָה
 וְלֹא הָיְתָה לָהֶם מְנוּחָה. שֶׁהָרִי אֵין כָּאֵן אֲלֹא
 אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם מִסְעוֹת; צֵא מֵהֶם אַרְבָּעָה עָשָׂר,
 שְׁכָלָם הָיוּ בְּשָׁנָה רִאשׁוֹנָה קָדָם גְּזָרָה, מִשְׁנִסְעוֹ
 מֵרַעְמֶסס עַד שֶׁבָּאוּ לְרֵתְמָה, שֶׁמֶשֶׁם נִשְׁתַּלְחוּ
 מִרְגָּלִים, שֶׁנֶּאֱמַר 'וְאַחֲרֵי נִסְעוּ הָעָם מִחֲצֵרוֹת וְגו''
 (לְעִיל יֵאָבֵד), 'שְׁלַח לָךְ אֲנָשִׁים וְגו'' (שֵׁם יֵבֵב), וְכָאֵן
 הוּא אוֹמֵר 'וַיִּסְעוּ מִחֲצֵרֹת וַיַּחֲנוּ בְּרֵתְמָה' (לְהֵלן פֶּסוּק)

הַפֶּסַח הַסֹּדֵר מִשְׁעִיָּה (ה:טו-כא+א) וְהָיְתָה מִסְלָה לְשֹׁאֵר עֲמֹ אֲשֶׁר יִשְׁאָר מֵאֲשׁוֹר כֹּאֲשֶׁר הָיְתָה לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם עֲלֵתוֹ
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְאֵמֶרְתָּ בְּיוֹם הַהוּא אֲדֹרְךָ ה' כִּי אֶנְפַּת בִּי יָשַׁב אִפְךָ וְתִנְחַמְנִי: הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי אֲבִטַּח וְלֹא אֶפְחַד כִּי־עָזִי
 וְזִמְרָתִי יֵה ה' וְהִי־לִי לִישׁוּעָה: וּשְׂאֲבָתָם־מִיָּם בְּשָׁשׁוֹן מִמַּעַיְנֵי הִישׁוּעָה: וְאֵמֶרְתָּם בְּיוֹם הַהוּא הוֹדוּ לָהּ קִרְאוּ בְּשִׁמּוֹ
 הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילָתֵי הוֹפְרֵיו כִּי נִשְׁגַּב שִׁמּוֹ: וְזָמְרוּ ה' כִּי גֵאוֹת עָשָׂה מוֹדַעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ: צִהְלִי וְרַנִּי יוֹשֵׁבֶת צִיּוֹן
 כִּי־גְדוֹל בְּקֶרֶךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: (וְדִלְגוּ עַד ו:א) וְלִקְחוּם עִמָּם וְהִבְיָאוּם אֶל־מְקוֹמָם וְהִתְנַחֲלוּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲדַמַּת ה'
 לְעַבְדֵּים וּלְשִׁפְחוֹת וְהָיוּ שֹׂכִים לְשִׁבְיָהֶם וְרָדוּ בְּנִגְשֵׁיהֶם: דְּבָרֵי רַבִּי תַנְחוּמָא שְׁבָרִשִׁי מְקַשְׂרִים אֶת הַסֹּדֵר לְהַפְטָרָתוֹ.

ל

טז, יז

סִינִי: וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר סִינִי וַיַּחֲנוּ בְּקִבְרֹת הַתְּאוּה: וַיִּסְעוּ מִקִּבְרֹת הַתְּאוּה

מסעי

יח, יט וַיַּחֲנוּ בְּחִצְרוֹת: וַיִּסְעוּ מִחִצְרוֹת וַיַּחֲנוּ בְּרִתְמָה: וַיִּסְעוּ מִרִּתְמָה וַיַּחֲנוּ בְּרִמֹן
כ, כא, כב פָּרָץ: וַיִּסְעוּ מִרִּמֹן פָּרָץ וַיַּחֲנוּ בְּלִבְנָה: וַיִּסְעוּ מִלִּבְנָה וַיַּחֲנוּ בְּרִסָּה: וַיִּסְעוּ
כג, כד מִרִּסָּה וַיַּחֲנוּ בְּקִהְלָתָה: וַיִּסְעוּ מִקִּהְלָתָה וַיַּחֲנוּ בְּהַר־שֹׁפָר: וַיִּסְעוּ מִהַר־
כה, כו שֹׁפָר וַיַּחֲנוּ בְּחִרְדָּה: וַיִּסְעוּ מִחִרְדָּה וַיַּחֲנוּ בְּמִקְהֶלֶת: וַיִּסְעוּ מִמִּקְהֶלֶת
כז, כח וַיַּחֲנוּ בְּתַחַת: וַיִּסְעוּ מִתַּחַת וַיַּחֲנוּ בְּתֹרַח: וַיִּסְעוּ מִתֹּרַח וַיַּחֲנוּ בְּמִתְקָה:
כט, ל, לא וַיִּסְעוּ מִמִּתְקָה וַיַּחֲנוּ בְּחִשְׁמוֹנָה: וַיִּסְעוּ מִחִשְׁמוֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּמִסְרוֹת: וַיִּסְעוּ
לב, לג מִמִּסְרוֹת וַיַּחֲנוּ בְּבִנֵי יַעֲקֹן: וַיִּסְעוּ מִבְּנֵי יַעֲקֹן וַיַּחֲנוּ בְּחֹר הַגִּדְגָד: וַיִּסְעוּ
לד, לה מִחֹר הַגִּדְגָד וַיַּחֲנוּ בְּיִטְבְּתָה: וַיִּסְעוּ מִיִּטְבְּתָה וַיַּחֲנוּ בְּעִבְרֹנָה: וַיִּסְעוּ
לו, לז מִעִבְרֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּעִצְיוֹן גִּבְרִי: וַיִּסְעוּ מִעִצְיוֹן גִּבְרִי וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר־צֶן הוּא
לח, לט קֹדֶשׁ: וַיִּסְעוּ מִקֹּדֶשׁ וַיַּחֲנוּ בְּהַר הָהָר בְּקִצָּה אֶרֶץ אֲדוֹם: וַיַּעַל אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן
אֶל־הָהָר הָהָר עַל־פִּי יְהוָה וַיִּמָּת שֵׁם בְּשֵׁנֶת הָאֲרָבָעִים לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
לט מאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ: וְאַהֲרֹן בֶּן־שָׁלֹשׁ וָעֶשְׂרִים
מ וּמֵאֵת שָׁנָה בְּמָתוֹ בְּהַר הָהָר: וַיִּשְׁמַע הַכֹּהֵן מֶלֶךְ קִנְגָּה ב
מא עֶרְד וְהוּא־יָשָׁב בְּנִגְבַּב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּבֵא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּסְעוּ מִהַר הָהָר
מב, מג וַיַּחֲנוּ בְּצִלְמֹנָה: וַיִּסְעוּ מִצִּלְמֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּפוֹנוֹן: וַיִּסְעוּ מִפוֹנוֹן וַיַּחֲנוּ בְּאַבְתָּ:
מד, מה וַיִּסְעוּ מֵאַבְתָּ וַיַּחֲנוּ בְּעֵי הָעֵבְרִים בְּגִבּוֹל מוֹאָב: וַיִּסְעוּ מֵעֵיִם וַיַּחֲנוּ
מו, מז בְּדִיבֹן גָּד: וַיִּסְעוּ מִדִּיבֹן גָּד וַיַּחֲנוּ בְּעֵלְמֹן דְּבִלְתִּימָה: וַיִּסְעוּ מֵעֵלְמֹן
מח מִדְּבִלְתִּימָה וַיַּחֲנוּ בְּהַר־הָעֵבְרִים לִפְנֵי נָבוֹ: וַיִּסְעוּ מִהַר־הָעֵבְרִים וַיַּחֲנוּ

תרגום אונקלוס

דסינִי: טז ונטלו ממדברא דסינִי ושרו בקברי דמשאלִי: יז ונטלו מקברי דמשאלִי ושרו בחצרות: יח ונטלו מחצרות
ושרו בריתמה: יט ונטלו מרתמה ושרו ברמון פָּרָץ: כ ונטלו מרמון פָּרָץ ושרו בלִבְנָה: כא ונטלו מלִבְנָה ושרו בְּרִסָּה:
כב ונטלו מרִסָּה ושרו בקהלתה: כג ונטלו מקהלתה ושרו בטורא דשֹׁפָר: כד ונטלו מטורא דשֹׁפָר ושרו בחִרְדָּה:
כה ונטלו מחִרְדָּה ושרו במקהלות: כו ונטלו ממקהלות ושרו בתחת: כז ונטלו מתחת ושרו בתֹּרַח: כח ונטלו מתֹּרַח
ושרו במתקָה: כט ונטלו ממתקָה ושרו בחשמוֹנָה: ל ונטלו מחשמוֹנָה ושרו במסְרוֹת: לא ונטלו ממסְרוֹת ושרו
לבני יַעֲקֹן: לג ונטלו מבני יַעֲקֹן ושרו בחור גִּדְגָד: לד ונטלו מבני יַעֲקֹן ושרו ביִטְבְּתָה: לה ונטלו מיִטְבְּתָה
ושרו בעִבְרֹנָה: לו ונטלו מעִבְרֹנָה ושרו בעִצְיוֹן גִּבְרִי: לו ונטלו מעִצְיוֹן גִּבְרִי ושרו במִדְבַּר־צֶן הוּא
לז ונטלו מרִקְס ושרו בהור טורא בסִיפִי אֶרֶץ אֲדוֹם: לח וסליק אֶהֱרֹן כְּהֵנָּה לְהוֹר טוֹרָא עַל מִימְרָא דִּי
ומית תִּמְן בְּשֵׁנֶת אֲרָבְעִין לְמַפְק בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָרְחָא חֲמִישָׁאָה בְּחֹד לִירְחָא: לט ואֶהֱרֹן בֶּן מֵאָה
וְעֶשְׂרִין וְתֵלַת שָׁנִין כִּד מִית בְּהוֹר טוֹרָא: מ ושמע כנענאָה מֶלֶכָא דְעֶרְד וְהוּא יְתִיב בְּדִרְוֹמָא בְּאֶרֶץ דְּכָנָעַן בְּמִיתִי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: מא ונטלו מהר טורא ושרו בְּצִלְמֹנָה: מב ונטלו מִצִּלְמֹנָה ושרו בְּפוֹנוֹן: מג ונטלו מִפוֹנוֹן ושרו בְּאַבְתָּ:
מד ונטלו מֵאַבְתָּ ושרו בְּמִגְזַת עֵבְרָאִי בְּתַחוּם מוֹאָב: מה ונטלו מִמִּגְזַת ושרו בְּדִיבֹן גָּד: מז ונטלו מִדִּיבֹן גָּד
ושרו בְּעֵלְמוֹן דְּבִלְתִּימָה: מו ונטלו מֵעֵלְמוֹן דְּבִלְתִּימָה ושרו בְּטוֹרִי דְעֵבְרָאִי דְקִדְם נָבוֹ: מח ונטלו מִטוֹרִי דְעֵבְרָאִי ושרו

פירוש רש"י

(יח) וַיַּחֲנוּ בְּרִתְמָה. על שם לשון הרע של מרגלים, שְׁנֵאמַר 'מה יתן לך ומה יסיף לך לשון רמיה, חֲצִי גִבּוֹר שְׁנוֹנִים עִם גִּחְלִי רִתְמִים' (תהלים סדר יז פסוקים קח, קט, מזמור קיז שלנו פסוקים ג, ד): (לח) על פי ה'. מלמד, שְׁמִית בְּנִשְׁיָקָה: (מ) וַיִּשְׁמַע הַכֹּהֵן מֶלֶךְ קִנְגָּה. שְׁמִית אֶהֱרֹן הִיא הַשְׁמוּעָה,

מט בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יִרְחוֹ: וַיַּחֲנוּ עַל-הַיַּרְדֵּן מִבֵּית הַיְשֻׁמָּת עַד אֲבֵל

נ השטים בְּעֶרְבַת מוֹאָב: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה בְּעֶרְבַת קִנֹּד שלישי 5 א
נא מוֹאָב עַל-יַרְדֵּן יִרְחוֹ לֵאמֹר: דְּבַר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם
נב עֲבָרִים אֶת-הַיַּרְדֵּן אֶל-אַרְצָן כְּנָעַן: וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת-כָּל-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
מפניכם וְאִפְדֹתֶם אֶת כָּל-מִשְׁכֵּיתֶם וְאֶת כָּל-צִלְמֵי מִסְכַּתְכֶם תִּאֲבְדוּ וְאֶת
נג כָּל-בְּמוֹתֶם תִּשְׁמִידוּ: וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת-הָאָרֶץ וַיִּשְׁכַּתְם-בָּהּ כִּי לָכֶם נָתַתִּי
נד אֶת-הָאָרֶץ לְרֵשֶׁת אֹתָהּ: וְהִתְנַחֲלֹתֶם אֶת-הָאָרֶץ בְּגוֹרָל לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם
לְרֹב תִּרְבּוּ אֶת-נַחֲלָתוֹ וְלִמְעַט תִּמְעִיט אֶת-נַחֲלָתוֹ אֶל אֲשֶׁר-יֵצֵא לוֹ
נה שָׁמָּה הַגּוֹרָל לוֹ יִהְיֶה לְמִטּוֹת אֲבֹתֵיכֶם תִּתְנַחֲלוּ: וְאִם-לֹא תוֹרִישׁוּ
אֶת-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְהָיָה אֲשֶׁר תוֹתִירוּ מֵהֶם לְשָׂכִים בְּעֵינֵיכֶם
נו וְלִצְנִינִם בְּצִדֵּיכֶם וְצָרְרוּ אֹתְכֶם עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ: וְהָיָה
כָּאֲשֶׁר דַּמֵּיתִי לַעֲשׂוֹת לָהֶם אֲעֲשֶׂה לָכֶם:

תרגום אונקלוס

בְּמִישְׁרֵיָא דְּמוֹאָב עַל יַרְדֵּנָא דִּירְחוֹ: מֵט וּשְׂרוּ עַל יַרְדֵּנָא מִבֵּית יְשִׁימוֹת עַד מִישְׁרֵיָא דְּמוֹאָב:
נ וּמְלִיל יִי עִם מֹשֶׁה בְּמִישְׁרֵיָא דְּמוֹאָב עַל יַרְדֵּנָא דִּירְחוֹ לְמִימַר: נָא מְלִיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן אֲרִי אַתּוֹן
עֲבָרִין יִת יַרְדֵּנָא לְאַרְעָא דְּכְנָעַן: נָב וְתִתְרַכּוֹן יִת כָּל יִתְבִּי אַרְעָא מִן קְדַמִּיכּוֹן וְתִבְדּוֹן יִת כָּל בֵּית סְגִדְתָּהוֹן
וְיִת כָּל צִלְמֵי מִתְכָּתְהוֹן תִּבְדּוֹן וְיִת כָּל בְּמִתְהוֹן תְּשִׁיחוֹן: נָג וְתִתְרַכּוֹן יִת יִתְבִּי אַרְעָא וְתִתְבּוֹן בָּהּ אֲרִי לְכוֹן
יִהְיִית יִת אַרְעָא לְמִירִית יִתָּה: נָד וְתִחְסִנוֹן יִת אַרְעָא בְּעִדָּא לְזִרְעִיתְכוֹן לְסִגְיֵי תִסְגּוֹן יִת אַחְסִנְתָּהוֹן וְלִזְעִירֵי
תִּזְעִירוֹן יִת אַחְסִנְתָּהוֹן לְדִפּוֹק לִיה תִּמֶן עִדָּא דִּילִיָּה יִהִי לְשִׁבְטֵי אֲבִהֶתְכוֹן תִּחְסִנוֹן: נָה וְאִם לֹא תִתְרַכּוֹן
יִת יִתְבִּי אַרְעָא מִן קְדַמִּיכּוֹן וְיִהִי דִתְשָׁאוֹן מִנְהוֹן לְסִיעֶן נָטְלָן זִין לְקַבְּלָכוֹן וְלִמְשָׁרִין מִקְפְּנִיכּוֹן וַיַּעֲקוֹן לְכוֹן
עַל אַרְעָא דְּאַתּוֹן יִתְבִּין בָּהּ: נָו וְיִהִי כְּמָא דְחִשְׁבִּית לְמַעַבְד לְהוֹן אַעֲבִיד לְכוֹן:

פירוש רש"י

(מט) מִבֵּית הַיְשֻׁמָּת עַד אֲבֵל הַשְּׁטִים. כָּאֵן לְמִדָּר: שְׁעוֹר מִחֲנֶה יִשְׂרָאֵל שְׁנִים עָשָׂר מִיל; דֹּאמַר רַבִּי
בַּר בַּר חֲנָנִי: לְדִידֵי חֲזִי לִי הָהוּא אֲתָרָא וְכו':
אֲבֵל הַשְּׁטִים. מִישׁוֹר שֶׁל שְׁטִים – 'אֲבֵל' שְׁמוֹ:
(נא–נב) כִּי אַתֶּם עֲבָרִים אֶת הַיַּרְדֵּן וגו' וְהוֹרַשְׁתֶּם וגו'.
וְהָלֹא כִּמְהָ פַעַמִּים הִזְהָרוּ עַל כָּךְ?! אֵלָּא, כָּךְ
אָמַר לָהֶם מֹשֶׁה: 'כִּשְׁאַתֶּם עוֹבְרִים בִּירְדֵּן בִּיבֻשָּׁה,
עַל מִנַּת כֵּן תַּעֲבְרוּ, וְאִם לֹא – בָּאִים מִים וְשׁוּטְפִין
אַתְכֶּם; וְכֵן מְצִינוּ שְׁאָמַר לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ בַּעֲדָם
בִּירְדֵּן (יְהוֹשֻׁעַ בִּכְאֵ): (נב) וְהוֹרַשְׁתֶּם. וְגִרְשְׁתֶּם:
מִשְׁכֵּיתֶם. כְּתַרְגוּמוֹ 'בֵּית סְגִדְתָּהוֹן', עַל שֶׁם
שֶׁהָיוּ מְסוּכְכִין אֶת הַקֶּרֶקַע בְּרִצְפַת אֲבָנִים שֶׁל
שִׁישׁ לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ בַּפְּשׁוּט יָדִים וְרַגְלִים,
כְּדִכְתִּיב 'וְאֵבֶן מִשְׁכִּית לֹא תִתְּנוּ בְּאַרְצְכֶם

מפתח סדרי התנ"ך שבעה סדרים בתורה מסתיימים בחטאי רשעי אומות העולם: בראשית ג, כב, כג, כה, לה ושמות ו, ז.
שבעה נוספים מסתיימים בחטאי עם ישראל: שמות יא כִּי-הוֹצֵאתֶם אֹתָנוּ... לְהַמִּית אֶת-כָּל-הַקָּהָל הַזֶּה בְּרַעֲב: שמות יב
וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יֵצְאוּ מִן-הָעֵם לִלְקָט... במדבר י הִצֵּאתִי וּבָקַר יִשְׁחַט לָהֶם..., במדבר יג ...וַיָּכּוּם וַיִּכְתּוּם עַד-הַחֲרָמָה:
במדבר יז הִמָּה מִי מִרִּיבָה אֲשֶׁר-רָבּוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-ה' וַיִּקְדָּשׁ בָּם; במדבר כא וַיְהִיו הַמִּתִּים בְּמַגָּפָה אֲרִבְעָה וְעֶשְׂרִים
אַלְפֵי. במדבר כג כָּאֲשֶׁר מִרִּיתֶם פִּי בְּמִדְבַר-צֶן בְּמִרְיָת הַעֲדָה... וארבעה סדרים מסתיימים באזהרה קשה: שמות טז
וְחָרָה אִפִּי וְהִרְגֵתִי אֹתְכֶם בְּחֶרֶב... כאן, דברים ז... כֵּן תִּאֲבָדוּן עַקֵּב לֹא תִשְׁמְעוּן בְּקוֹל ה' אֱלֹהֵיכֶם: דברים כא אֲרוֹר אֲשֶׁר
לֹא-יָקִים אֶת-דְּבָרֵי הַתּוֹרָה-הַזֹּאת.. הכיצד? והרי הקורא בתורה פותח בְּדָבָר טוֹב וְחֹתֶם בְּדָבָר טוֹב [ומכאן תפילה יג, ה]?
כדברי הרמבם (במשך אותה הלכה): 'וְלָמָּה פוֹסְקִין בָּהּ בְּעֵנִינֹת אֵלּוּ? מִפְּנֵי שֶׁהִיא תוֹכַחָה כְּדִי שִׁיחֲזְרוּ הָעָם בְּתוֹכָהּ'.

לֹא אֲבָיָה וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צֹו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־אַתֶּם קָנִה מִסְעִי

בְּאֵימִם אֶל־הָאָרֶץ כְּנָעַן זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּפְּל לָכֶם בְּנַחֲלָה אָרֶץ כְּנָעַן
 ג לַגְּבֻלָּתִיהָ: וְהָיָה לָכֶם פֶּאת־נֶגֶב מִמִּדְבָּר־צֹן עַל־יְדֵי אָדָם וְהָיָה לָכֶם
 ד גְּבוּל נֶגֶב מִקְצֵה יַם־הַמֶּלַח קִדְמָה: וְנִסַּב לָכֶם הַגְּבוּל מִנֶּגֶב לַמַּעֲלָה
 ע עֲקָרִים וְעֵבֶר צָנָה וְהָיָה [וְהָיוּ] תּוֹצְאֹתָיו מִנֶּגֶב לְקֹדֶשׁ בְּרִנֵּעַ וַיֵּצֵא
 ה חֲצֵר־אֲדָר וְעֵבֶר עֲצֻמָּה: וְנִסַּב הַגְּבוּל מֵעֲצֻמוֹן נַחֲלָה מִצָּרִים וְהָיוּ

תרגום אונקלוס

א ומליל יי עם משה למימר: ב פקיד ית בני ישראל ותימר להון ארי אתון עאלין לארעא דכנען דא ארעא
 דתתפליג לכוון באחסנא ארעא דכנען לתחומהא: ג ויהי לכוון רוח דרומא ממדברא דצין על תחומי אדום ויהי
 לכוון תחום דרומא מסיפי ימא דמלחא קדומא: ד ויסחר לכוון תחומא מדרומא למסקנא דעקרבין ויעבר לצין ויהון
 מפקנהי מדרומא לרקס גיאה ויפוק לחצר אדר ויעבר לעצמון: ה ויסחר תחומא מעצמון לנחלא דמצרים ויהון

פירוש רש"י

והצרכו לסבב את כל דרומה של אדום עד בואם
 לדרומה של ארץ מואב, שנאמר 'וגם אל מלך
 מואב שלח ולא אבה' (שופטים ח:לה). והלכו כל
 דרומה של מואב עד סופה, ומשם הפכו פניהם
 לצפון, עד שסבבו כל מצר מזרחי שלה לרחבה;
 וכשכלו את מזרחה, מצאו את ארץ סיחון ועוג,
 שהיו יושבין במזרחה של ארץ כנען, והירדן
 מפסיק ביניהם; וזהו שנאמר בפתח 'וילך במדבר
 ויסב את ארץ אדום ואת ארץ מואב ויבא ממזרח
 שמש לארץ מואב' (שם לו); וכבשו את ארץ סיחון
 ועוג, שהיתה בצפונה של ארץ מואב, וקרבו עד
 הירדן, והוא כנגד מקצוע צפונית-מערבית של
 ארץ מואב. נמצא שארץ כנען שבעבר הירדן
 למערב, היתה מקצוע דרומית-מזרחית שלה אצל
 אדום: (ד) ונסב לכם הגבול מנגב למעלה עקרבין. כל
 מקום שנאמר 'ונסב' או 'ויצא' – מלמד, שלא היה
 המצר שוה, אלא הולך ויוצא לחוץ; יוצא המצר
 ועוקם לצד צפונה של עולם באלכסון למערב,
 ועובר המצר בדרומה של מעלה עקרבין, נמצא
 מעלה עקרבין לפניו מן המצר; ועבר צנה. אל
 צן, כמו 'מצרימה'; והיו תוצאותיו קצותיו –
 בדרומה של קדש ברנע; ויצא חצר אדר. מתפשט
 המצר ומרחיב לצד צפון של עולם, ונמשך עוד
 באלכסון למערב, ובא לו לחצר אדר ומשם לעצמון
 ומשם לנחל מצרים. וילשון 'ונסב' האמור כאן –
 לפי שכתב 'ויצא חצר אדר', שהתחיל להרחיב
 משעבר את קדש ברנע, ורחב אותה רצועה
 שבלטה לצד צפון היתה מקדש ברנע עד עצמון,
 ומשם והלאה נתקצר המצר ונסב לצד הדרום ובא
 לו לנחל מצרים, ומשם לצד המערב אל הים
 הגדול, שהוא מצר מערבה של כל ארץ ישראל,
 נמצא שנחל מצרים במקצוע מערבית דרומית:
 (ה) והיו תוצאותיו הימה. אל מצר המערב, שאין עוד
 גבול נגב מאריך לצד המערב משם והלאה:

סדר לא (ב) זאת הארץ אשר תפל לכם וגו'. לפי
 שהרבה מצות נהגות בארץ ואין נהגות בחוצה
 לארץ, הוצרך לכתב מצרני גבולי רוחותיה סביב,
 לומר לה: מן הגבולים הללו ולפנים המצות
 נהגות: תפל לכם. על שם שנתחלקה בגזל,
 נקראת חלקה לשון נפילה. ומדרש אגדה אומר: על
 ידי שהפיל הקדוש ברוך הוא שריהם של שבע
 אמות מן השמים וכפתן לפני משה, אמר לו: 'ראה
 אין בהם עוד כח': (ג) והיה לכם פאת נגב. רוח
 דרומית אשר מן המזרח למערב: ממדבר צן. אשר
 אצל אדום, מתחיל מקצוע דרומית-מזרחית של
 ארץ תשעת המטות. כיצד? שלש ארצות יושבות
 בדרומה של ארץ ישראל, זו אצל זו, קצת ארץ
 מצרים, וארץ אדום כלה, וארץ מואב כלה; ארץ
 מצרים במקצוע דרומית-מערבית, שנאמר בפרשה
 זו 'מעצמון נחלה מצרים והיו תוצאותיו הימה' (פסוק
 ה), ונחל מצרים היה מהלך על פני כל ארץ מצרים,
 שנאמר 'מן השיחור אשר על פני מצרים' (יהושע
 ח:ג), ומפסיק בין ארץ מצרים לארץ ישראל. וארץ
 אדום אצלה לצד המזרח, וארץ מואב אצל ארץ
 אדום בסוף הדרום למזרח. וכשיצאו ישראל
 ממצרים, אם רצה המקום לקרב את כניסתם לארץ,
 היה מעבירם את הנילוס לצד צפון ובאין לארץ
 ישראל, ולא עשה כן; וזהו שנאמר 'ולא נחם
 אלהים דרך ארץ פלשתים' (שמות יז:יז) שהם יושבים
 על הים במערבה של ארץ כנען – כענין שנאמר
 בפלשתים 'ישבי חבל הים גוי כרתים' (תרי עשר,
 צפניה, יד:ג) – ולא נחם אותו הדרך, אלא הסבן
 והוציאם דרך דרומה אל המדבר, והוא שקראו
 'חזקאל' 'מדבר העמים' (יחזקאל יא:לה) לפי שהיו כמה
 אמות יושבים בצדו. והולכין ישראל אצל דרומה
 מן המערב כלפי המזרח תמיד, עד בואם לדרומה
 של ארץ אדום, ובקשו ממלך אדום שיניחם לכנס
 בארצו ולעבר דרך רחבה ולכנס לארץ, ולא אבה.

מסעי

לא

ו תּוֹצְאָתוֹ הֵימָּה: וּגְבוּל יָם וְהָיָה לָכֶם הַיָּם הַגָּדוֹל וּגְבוּל זֶה־יְהִיָּה לָכֶם
 ז גְּבוּל יָם: וְזֶה־יְהִיָּה לָכֶם גְּבוּל צָפוֹן מִן־הַיָּם הַגָּדוֹל תִּתְּאוּ לָכֶם הַר הַהוּר:
 ח, ט מִהָר הַהוּר תִּתְּאוּ לְבֹא חֶמֶת וְהָיוּ תּוֹצְאֹת הַגָּבֹל צִדְדָּה: וַיֵּצֵא הַגָּבֹל זִפְרָנָה
 י וְהָיוּ תּוֹצְאָתוֹ חֲצָר עֵינָן זֶה־יְהִיָּה לָכֶם גְּבוּל צָפוֹן: וְהִתְּאוּיָתֶם לָכֶם
 יא לְגְבוּל קֹדְמָה מִחֲצָר עֵינָן שְׁפָמָה: וַיֵּרֶד הַגָּבֹל מִשְׁפָּם הַרְבֵּלָה מִקֶּדֶם לְעֵין
 יב וַיֵּרֶד הַגָּבֹל וּמַחָה עַל־כֶּתֶף יַם־כְּנָרֶת קֹדְמָה: וַיֵּרֶד הַגְּבוּל הַיִּרְדְּנָה וְהָיוּ
 יג תּוֹצְאָתוֹ יַם הַמֶּלַח זֹאת תְּהִיָּה לָכֶם הָאָרֶץ לְגְבֻלְתֶּיהָ סָבִיב: וַיֵּצֵאוּ מֹשֶׁה
 יד אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּתְּנָחֲלוּ אֹתָהּ בְּגוֹרָל אֲשֶׁר צִוָּה
 יו יְהוָה לָתֵת לְתַשְׁעַת הַמִּטּוֹת וַחֲצֵי הַמִּטָּה: כִּי לָקְחוּ מִטָּה בְּנֵי הָרְאוּבֵנִי
 לבֵּית אֲבֹתָם וּמִטָּה בְּנֵי־הַגָּדִי לְבֵית אֲבֹתָם וַחֲצֵי מִטָּה מִנִּשְׁה לָקְחוּ
 טו נַחֲלָתָם: שְׁנֵי הַמִּטּוֹת וַחֲצֵי הַמִּטָּה לָקְחוּ נַחֲלָתָם מֵעֵבֶר לִירְדֵן יִרְחוּ
 קֹדְמָה מִזְרָחָה:

תרגום אונקלוס

מִפְקֻדֵּיהִי לִימָּה: ו וְתַחֲסוּם מִעֲרָבָא וְהָיָה לָכֹן תַּחֲסוּם מִעֲרָבָא: ז וְדִין יְהִי לָכֹן
 תַּחֲסוּם צְפוֹנָא מִן יִמָּא רַבָּא תַּכּוֹנוֹן לָכֹן לְהוּר טוֹרָא: ח מִהוּר טוֹרָא תַּכּוֹנוֹן לְמִטֵּי חֶמֶת וְהָיוּ מִפְקֻדֵּיהִי תַּחֲסוּם לְצִדְדֵּי:
 ט וַיִּפּוֹק תַּחֲסוּם לְזִפְרוֹן וְהָיוּ מִפְקֻדֵּיהִי לְחֲצָר עֵינָן דִּין יְהִי לָכֹן תַּחֲסוּם צְפוֹנָא: י וְתַכּוֹנוֹן לָכֹן לְתַחֲסוּם קְדוּמָא
 מִחֲצָר עֵינָן לְשָׁפָם: יא וַיִּיחֹת תַּחֲסוּם מִשְׁפָּם לְרַבֵּלָה מִמִּדְּנָח לְעֵין וַיִּיחֹת תַּחֲסוּם וַיִּמְטִי עַל כִּיף יַם גִּינִיסָר קְדוּמָא:
 יב וַיִּיחֹת תַּחֲסוּם לִירְדְּנָה וְהָיוּ מִפְקֻדֵּיהִי לִימָּא דְּמִלְחָא דָּא תְּהִי לָכֹן אֲרַעָא לְתַחֲסוּמָהּ סַחֲוֹר סַחֲוֹר: יג וַפְקִיד מֹשֶׁה
 יד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִימַר דָּא אֲרַעָא דְּתַחֲסוֹנוֹן יְתָה בְּעֵדְבָא דְּפִקִּיד יִי לְמַתָּן לְתַשְׁעָא שְׁבִטִין וּפְלָגוֹת שְׁבִטָא: יו אֲרִי
 קְבִילוּ שְׁבִטָא דְּבְנֵי רְאוּבֵן לְבֵית אֲבֹתָהוֹן וּשְׁבִטָא דְּבְנֵי גָד לְבֵית אֲבֹתָהוֹן וּפְלָגוֹת שְׁבִטָא דְּמִנִּשְׁה קְבִילוּ אַחֲסַנְתָּהוֹן:
 טו תְּרִין שְׁבִטִין וּפְלָגוֹת שְׁבִטָא קְבִילוּ אַחֲסַנְתָּהוֹן מִעֲרָבָא לִירְדְּנָה דִּירְחוּ קְדוּמָא מִדְּנָחָא:

פירוש רש"י

עֵינָן בְּמִקְצוֹעַ צְפוֹנִית-מִזְרָחִית, וּמִשְׁם 'וְהִתְּאוּיָתֶם
 לָכֶם' אֶל מִצְרַת הַמִּזְרָחִי: (י) וְהִתְּאוּיָתֶם. לְשׁוֹן הַסֵּבָה
 וְנִטְיָה, כְּמוֹ 'תִּתְּאוּ': שְׁפָמָה. בְּמִצְרַת הַמִּזְרָחִי, וּמִשְׁם
 הַרְבֵּלָה: (יא) מִקֶּדֶם לְעֵין. שֵׁם מְקוֹם, וְהַמִּצְרַת הוֹלֵךְ
 בְּמִזְרָחוֹ; נִמְצָא הָעֵין לְפָנִים מִן הַמִּצְרַת, וּמִאֲרֶץ
 יִשְׂרָאֵל הוּא: וַיֵּרֶד הַגָּבֹל. כָּל שֶׁהַגְּבוּל הוֹלֵךְ מִצָּפוֹן
 לְדָרוֹם – הוּא יוֹרֵד וְהוֹלֵךְ: וּמַחָה עַל כֶּתֶף. אֶל עֵבֶר:
 ים כְּנָרֶת קֹדְמָה. שֶׁהָיָה יָם כְּנָרֶת תּוֹךְ לְגְבוּל בְּמִצְרַת,
 וְהַגְּבוּל בְּמִזְרָח יָם כְּנָרֶת; וּמִשְׁם יוֹרֵד אֶל הַיִּרְדֵּן,
 וְהַיִּרְדֵּן מוֹשֵׁךְ וְבָא מִן הַצָּפוֹן לְדָרוֹם בְּאַלְכָסוֹן, נוֹטָה
 לְצִד מִזְרָח, וּמִתְקָרֵב לְצִד אֲרֶץ כְּנָעַן כְּנֶגֶד יָם כְּנָרֶת,
 וּמוֹשֵׁךְ לְצִד מִזְרָחָה שֶׁל אֲרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד יָם כְּנָרֶת,
 עַד שֶׁנוֹפֵל בֵּין הַמֶּלַח וּמִשְׁם כָּלָה הַגְּבוּל בְּתוֹצְאוֹתָיו
 אֶל יָם הַמֶּלַח, שֶׁמִּמֶּנּוּ הִתְחַלֵּת מִצְרַת מִקְצוֹעַ דְּרוֹמִית
 – מִזְרָחִית, הָרִי סוֹכְכֶת אוֹתָהּ לְאַרְבַּע רוֹחוֹתֶיהָ:
 (טו) קֹדְמָה מִזְרָחָה. אֶל פְּנֵי הָעוֹלָם, שֶׁהֵם בְּמִזְרָח;
 שְׁרֹחַ מִזְרָחִית קְרוּיָה 'פָּנִים' וּמִעֲרָבִית קְרוּיָה
 'אַחֲוֹר'; לְפִיכָךְ, דָּרוֹם – לִימִין וְצָפוֹן – לְשִׁמָּל:

(ו) וּגְבוּל יָם. וּמִצְרַת מִעֲרָבִי מִהוּ?: וְהָיָה לָכֶם הַיָּם
 הַגָּדוֹל. לְמִצְרָה: וּגְבוּל. הַנִּסְתֵּן שֶׁבְּתוֹךְ הַיָּם, אִף הֵם מִן
 הַגְּבוּל, וְהֵם אֵימָּם שְׁקוּרִין אִישְׁלֹשׁ: (ז) גְּבוּל צָפוֹן. מִצְרַת
 צָפוֹן: מִן הַיָּם הַגָּדוֹל תִּתְּאוּ לָכֶם הַר הַהוּר. שֶׁהוּא
 בְּמִקְצוֹעַ צְפוֹנִית-מִעֲרָבִית, וְרָאשׁוֹ מִשְׁפִּיעַ וְנִכְנָס
 לְתוֹךְ הַיָּם, וַיֵּשׁ מִרְחֵב הַיָּם לְפָנִים הֵימָנוּ וְחוּצָה
 הֵימָנוּ: תִּתְּאוּ. תִּשְׁפְּעוּ לָכֶם, לְנִטּוֹת מִמִּעֲרָב לְצָפוֹן אֶל
 הַר הַהוּר: תִּתְּאוּ. לְשׁוֹן סִבָּה, כְּמוֹ 'אֶל תֵּא הָרָצִים'
 (דְּבָרֵי הַיָּמִים טו:סא), 'וְתֵאִי הַשְּׁעָר' (יחזקאל כד:יח) – הִיִּצִיעַ
 שְׁקוּרִין אִפְיָנִידִין, שֶׁהוּא מוֹסֵב וּמִשְׁפָּע: (ח) מִהָר הַהוּר.
 תִּסְבּוּ וְתִלְכוּ אֶל מִצְרַת הַצָּפוֹן לְצִד הַמִּזְרָח, וְתִפְגְּעוּ
 בְּלִבָּא חֶמֶת, זֹאת אֲנִטּוּכִיא: תּוֹצְאֹת הַגָּבֹל. סוֹפֵי הַגְּבוּל;
 כָּל מְקוֹם שֶׁנִּמְצָא 'תּוֹצְאֹת הַגָּבֹל' אוֹ הַמִּצְרַת כָּלָה שֵׁם
 לְגִמְרִי וְאִינוֹ עוֹבֵר לְהֵלֶן כָּלָל, אוֹ מִשְׁם מִתְּפַשֵּׁט
 וּמִרְחִיב וַיּוֹצֵא לְאַחֲרָיו לְמִשְׁךְ לְהֵלֶן בְּאַלְכָסוֹן יוֹתֵר
 מִן הָרִחֵב הָרָאשׁוֹן, וְלִעֲנִין רִחֵב הַמִּדָּה הָרָאשׁוֹן קְרָאוּ
 'תּוֹצְאֹת' שֶׁשֵּׁם כָּלָתָהּ אוֹתָהּ מִדָּה: (ט) וְהָיוּ תּוֹצְאָתוֹ
 חֲצָר עֵינָן. הוּא הָיָה סוֹף הַמִּצְרַת הַצְּפוֹנִי, וְנִמְצָא חֲצָר

הַפְטֵרָה הַסֵּדֶר (יחזקאל כז:לג-מא) הִיא דוּגְמָה מוֹבַחֶקת שֶׁקֶשֶׁר הַהַפְטֵרָה לְסִדְרָהּ הוּא בְּתוֹכָן וְלֹא רַק בְּצוּרָה (לֹא רַק בְּמִילִים
 עִם שׁוֹרֵשׁ זֶה בְּתַחֲלִיל שְׁנִיָּהם). בְּהַפְטֵרָה מְלַמֵּד יחזקאל אֵת דִּינֵי חֲלוּקַת הָאָרֶץ לְנַחֲלָה בְּעֵתִיד לְבּוֹא וּבְהַפְלִיכֵם אֶת־הָאָרֶץ
 בְּנִחְלָה וּמִדְרָשִׁי רַבָּה וּרְבִי תַנְחוּמָא דּוֹרְשִׁים קֶשֶׁר זֶה. הַפְסוּק הָאֲחֵרוֹן בְּהַפְטֵרָה הוּא תּוֹכַחַת מוֹסֵר לְנִשְׂאִים רַב־לֵב
 נִשְׂאִי יִשְׂרָאֵל חֶסֶם וְשׁוֹד הִסִּירוּ וּמִשְׁפָּט וְצִדְקָה עָשׂוּ הָרִימוּ גְרִשְׁתִּיכֶם מֵעַל עַמִּי, רָשִׁי: שֶׁאֵתָּם מִגְרָשִׁים אֵת עַמִּי מִנְחֻלָּתָם.

לֹא טו, יז וידבר יהוה אל־משה לאמר: אלה שמות האנשים אשר־ינחלו לכם קנו רביעי 6 ד i

מסעי

יח את־הארץ אלעזר הכהן ויהושע בן־נון: ונשיא אחד נשיא אחד ממטה
 יט תקחו לנחל את־הארץ: ואלה שמות האנשים למטה יהודה כלב
 כ, כא בן־יפנה: ולמטה בני שמעון שמואל בן־עמיהוד: למטה בנימין אלידד
 כב, כג בן־כסלון: ולמטה בני־דן נשיא בקי בן־יגלי: לבני יוסף למטה
 כד בן־מנשה נשיא חניאל בן־אפוד: ולמטה בני־אפרים נשיא קמואל
 כה, כו בן־שפטן: ולמטה בני־זבולן נשיא אליצפן בן־פרנך: ולמטה
 כז בן־יששכר נשיא פלטיאל בן־עזן: ולמטה בני־אשר נשיא אחיהוד
 כח, כט בן־שלמי: ולמטה בני־נפתלי נשיא פדהאל בן־עמיהוד: אלה אשר צוה
 יהוה לנחל את־בני־ישראל בארץ כנען:

ל, לא וידבר יהוה אל־משה בערב מואב על־ידי ירחו לאמר: צו את־בני
 ישראל ונתנו ללויים מנחלת אחזתם ערים לשבת ומגרש לערים
 לב סביבתיהם תתנו ללויים: והיו הערים להם לשבת ומגרשיהם יהיו
 לג לבהמתם ולרכשם ולכל חיתם: ומגרשי הערים אשר תתנו ללויים מקיר

תרגום אונקלוס

טו ומליל יי עם משה למימר: יז אלן שמחת גובריא דיחסנון לכוון ית ארעא אלעזר כהנא ויהושע בר נון:
 יח ורבא חד רבא חד משבטא תדברון לאחסנא ית ארעא: יט ואלין שמחת גובריא לשבטא דיהודה כלב בר יפנה:
 כ ולשבטא דבני שמעון שמואל בן עמיהוד: כא לשבטא דבנימין אלידד בר כסלון: כב ולשבטא דבני דן רבא
 בקי בר יגלי: כג לבני יוסף לשבטא דבני מנשה רבא חניאל בר אפוד: כד ולשבטא דבני אפרים רבא קמואל
 בר שפטן: כה ולשבטא דבני זבולון רבא אליצפן בר פרנך: כו ולשבטא דבני יששכר רבא פלטיאל בר עזן:
 כז ולשבטא דבני אשר רבא אחיהוד בר שלומי: כח ולשבטא דבני נפתלי רבא פדהאל בר עמיהוד: כט אלן דפקיד יי
 לאחסנא ית בני ישראל בארעא דכנען: ל ומליל יי עם משה במישריא דמואב על ידי ירחו למימר: לא פקיד ית
 בני ישראל ויתנון ללויאי מאחסנת אחדתהון קרוין למתב ורוח לקרויא סחריניהון תתנון ללויאי: לב ויהון קרויא
 להון למתב ורוחיהון יהון לבעירהון ולקניניהון ולכל חיותהון: לג ורוחי קרויא דתתנון ללויאי מכותל

פירוש רש"י

(יז) אשר ינחלו לכם. בשבילכם; כל נשיא ונשיא
 אפוטרופוס לשבטו, ומחלק נחלת השבט
 למשפחות ולגברים, ובורר לכל אחד ואחד
 חלק הגון, ומה שהם עושים יהיה עשוי, כאלו
 עשאוים שלוחים. ולא יתכן לפרש 'לכם' זה
 ככל 'לכם' שבמקרא, שאם כן היה לו לכתב
 'ינחילו לכם'. 'ינחלו' – משמע שהם נוחלים
 לכם, בשבילכם ובמקומכם, כמו 'ה' ילחם

מפתח סדרי התנ"ך

הסמכות הממונית של ראשי הקהל.

ענין ברשי על פסוק יז כל נשיא ונשיא אפוטרופוס לשבטו... ומה שהם עושים יהיה עשוי. במסכת גיטין (דף לו:)
 עוסקת הגמרא בכלל ההלכתי: הפקר בית דין – הפקר. לבית הדין יש סמכות להפקיר את רכושו של האדם, ואם
 עשו כן, נחשב הדבר כאילו האדם עצמו הפקיר את רכושו.

סמכות זו נלמדת מהפסוק שנקבע כראש סדר יב ביהושע. "רבי אלעזר אומר מהכא: אלה הנחלת אשר ינחלו אלעזר
 הכהן ויהושע בן־נון וראשי האבות למטות בני־ישראל בגורל בשלה לפני ה' פתח אהל מועד ויכלו מחלק
 את־הארץ. וכי מה ענין ראשים אצל אבות? לומר לך: מה אבות מנחילין את בניהם כל מה שירצו, אף ראשים
 מנחילים העם כל מה שירצו."

מסעי

לֹא הָעִיר וְחוּצָה אֵלַי אִמָּה סָבִיב: וּמִדֹּתֶם מִחוּץ לָעִיר אֶת־פֶּאֶת־קִדְמָה
 אֲלֵפִים בָּאִמָּה וְאֶת־פֶּאֶת־נֹגֵב אֲלֵפִים בָּאִמָּה וְאֶת־פֶּאֶת־יָם | אֲלֵפִים
 בָּאִמָּה וְאֶת פֶּאֶת צָפוֹן אֲלֵפִים בָּאִמָּה וְהָעִיר בְּתוֹךְ זֶה יִהְיֶה לָהֶם מִגְרָשׁ
 לַהֲעָרִים: וְאֵת הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לָלוֹאִים אֵת שְׁש־עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר תִּתְּנוּ
 לָנֶס שְׁמָה הָרֹצֵחַ וְעַל־יָהֶם תִּתְּנוּ אַרְבָּעִים וּשְׁתֵּים עִיר: כָּל־הָעָרִים אֲשֶׁר
 תִּתְּנוּ לָלוֹאִים אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה עִיר אֶתְהֶן וְאֶת־מִגְרָשִׁיהֶן: וְהָעָרִים אֲשֶׁר
 תִּתְּנוּ מֵאַחַזֶּת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הָרֹב תִּרְבּוּ וּמֵאֵת הַמַּעַט תִּמְעִיטוּ אִישׁ
 כְּפִי נִחְלָתוֹ אֲשֶׁר יִנְחָלוּ יֵתֵן מֵעָרָיו לָלוֹאִים:

לֹא א, ב וידבר יהוה אל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דִּבֹּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי קָנָה שְׁשִׁי 317
 ג אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶרֶץ כְּנָעַן: וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים עָרֵי מִקְלָט
 ד תִּהְיֶינָה לָכֶם וְנָס שְׁמָה רֹצֵחַ מִכַּה־נֶּפֶשׁ בְּשִׁגְגָה: וְהָיוּ לָכֶם הָעָרִים
 ה לַמִּקְלָט מִגָּאֵל וְלֹא יָמוּת הָרֹצֵחַ עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לַמִּשְׁפָּט: וְהָעָרִים
 ו אֲשֶׁר תִּתְּנוּ שְׁש־עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם: אֵת | שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנוּ
 מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְאֵת שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה:
 ז לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגֵּר וְלַתּוֹשֵׁב בְּתוֹכָם תִּהְיֶינָה שְׁש־הָעָרִים הָאֵלֶּה לַמִּקְלָט
 ח לָנוֹס שְׁמָה כָּל־מִכַּה־נֶּפֶשׁ בְּשִׁגְגָה: וְאִם־כֹּכְלִי בְּרוֹזֶל | הִכְהוּ וַיָּמָת רֹצֵחַ

תרגום אונקלוס

קִרְתָּא וּלְבָרָא אֵלַי אֲמִין סָחֹר סָחֹר: לֹא וְתַמְשָׁחוּן מִבְּרָא לְקִרְתָּא יֵת רוּחַ קִדְמָא תְּרִין אֲלֵפִין אֲמִין וַיֵּת רוּחַ דְּרוּמָא
 תְּרִין אֲלֵפִין אֲמִין וַיֵּת רוּחַ מַעְרָבָא תְּרִין אֲלֵפִין אֲמִין וַיֵּת רוּחַ צְפוֹנָא תְּרִין אֲלֵפִין אֲמִין וְקִרְתָּא בְּמִצְיֵעַ דִּין יְהִי לְהוֹן
 רוּחֵי קְרוּיָא: לֹא וַיֵּת קְרוּיָא דִּתְתַּנּוּן לְלִיּוֹאֵי יֵת שִׁית קְרוּי שִׁיזְבוּתָא דִּתְתַּנּוּן לַמַּעַרְק לְתַמָּן קְטוּלָא וְעַל־יָהוֹן תִּתְּנוּן
 אַרְבָּעִין וְתַרְמִין קְרוּיָא: לֹא כָּל קְרוּיָא דִּתְתַּנּוּן לְלִיּוֹאֵי אַרְבָּעִין וְתַמָּנִי קְרוּיָא יֵתְהוֹן וַיֵּת רוּחֵיהוֹן: לֹא וְקְרוּיָא דִּתְתַּנּוּן
 מֵאַחַד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן סִגְיָא תִּסְגּוֹן וּמִן זַעֲרִי תִּזְעָרוֹן גִּבֹּר כְּפֹחַס אַחֲסָנְתִּיה דִּיחֻסְנֹן יֵתִין מִקְרוּוֹהִי לְלִיּוֹאֵי:
 א וּמִלִּיל יֵי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר: ב מִלִּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן אֲרִי אַתְּוֹן עֹבְרִין יֵת יִרְדְּנָא לְאַרְעָא
 דְּכְנָעַן: ג וְתִזְמְנוֹן לְכוֹן קְרוּיָא שִׁיזְבוּתָא יֵתְהוֹן לְכוֹן וַיַּעֲרוֹק לְתַמָּן קְטוּלָא דִּיקְטוּל נִפְשָׁא בְּשִׁלוֹ:
 ד וַיֵּתְהוֹן לְכוֹן קְרוּיָא לְשִׁיזְבָא מִגָּאֵל דְּמָא וְלֹא יָמוּת קְטוּלָא עַד דִּיקוֹם קָדָם כְּנִשְׁתָּא לְדִינָא: ה וְקְרוּיָא
 דִּתְתַּנּוּן שִׁית קְרוּיָא שִׁיזְבוּתָא יֵתְהוֹן לְכוֹן: ו יֵת תִּלְתָּ קְרוּיָא תִּתְּנוֹן מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וַיֵּת תִּלְתָּ קְרוּיָא
 תִּתְּנוֹן בְּאַרְעָא דְּכְנָעַן קְרוּיָא שִׁיזְבוּתָא יֵתְהוֹן: ז לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגִּיּוֹרָא וְלַתּוֹשְׁבֵי דְּבִינֵיהוֹן יֵתְהוֹן שִׁית
 קְרוּיָא הָאֵלֶּין לְשִׁיזְבָא לַמַּעַרְק לְתַמָּן כָּל דִּיקְטוּל נִפְשָׁא בְּשִׁלוֹ: ח וְאִם בְּמָאן דְּכְרוֹזֶל מִחֵהִי וְקְטִלִּיה קְטוּלָא
 פִּירוּשׁ רִשִּׁי

דְּבִגְלָעַד נְפִישֵׁי רוּצְחִים, דְּכְתִיב 'גִּלְעָד קְרִית פְּעֻלִי
 אֲוֹן עֲקֶבֶה מִדֵּם' (תרי עשר, הושע, ב:א): (ח) וְאִם בְּכָלִי
 בְּרוֹזֶל הִכְהוּ. אִין זֶה מִדְּבַר בְּהוֹרֵג בְּשׁוּגַג הַסְמוּךְ לוֹ,
 אֵלָא בְּהוֹרֵג בְּמִזִּיד; וְכָא לְלִמְד, שֶׁהַהוּרֵג בְּכָל דְּבַר
 צָרִיךְ שִׁיָּהּ בּוֹ שְׁעוֹר כְּדִי לְהַמִּית, שְׁנֵאמַר בְּכָלֶם
 'אֲשֶׁר יָמוּת בּוֹ', דְּמִתְרַגְּמִין 'דֵּהִיא כְּמִסַּת דִּימּוּת
 בַּה', חוּץ מִן הַבְּרוֹזֶל, שְׁגָלוֹי וַיִּדּוּעַ לְפָנֵי הַקֹּדֶשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהַבְּרוֹזֶל מְמִית בְּכָל שְׁהוּא, אֲפִלוּ מִחַט,
 לְפִיכָךְ לֹא נִתְּנָה בּוֹ תוֹרָה שְׁעוֹר לְכַתֵּב בּוֹ 'אֲשֶׁר
 יָמוּת בּוֹ'. וְאִם תֵּאמַר בְּהוֹרֵג בְּשׁוּגַג הַכְּתוּב
 מִדְּבַר? הֲרִי הוּא אוֹמֵר לְמִטָּה 'אוֹ בְּכָל אֶבֶן אֲשֶׁר
 יָמוּת בָּהּ בְּלֹא רְאוּת וְגו'' (להלן פסוק טו), לְמַד עַל
 הָאֻמוֹרִים לְמַעַלָּה, שֶׁבְּהוֹרֵג בְּמִזִּיד הַכְּתוּב מִדְּבַר:

(לג) אֵלַי אִמָּה סָבִיב. וְאַחֲרָיו הוּא אוֹמֵר 'אֲלֵפִים
 בָּאִמָּה', הָא פִּיֶּצֶד? אֲלֵפִים הוּא נוֹתֵן לָהֶם סָבִיב,
 וּמֵהֶם אֵלַי הַפְּנִימִיִּים לְמִגְרָשׁ וְהַחִיצוֹנִים לְשָׂדוֹת
 וּכְרָמִים:
 סדר לב (ג) וְהִקְרִיתֶם. אִין 'הִקְרִיָּה' אֵלָא לְשׁוֹן
 הַזְמָנָה; וְכֵן הוּא אוֹמֵר 'כִּי הִקְרָה ה' אֶלְהֵיךְ לְפָנֶי'
 (בראשית כ:כ): (ד) מִגָּאֵל. מִפְּנֵי גָאֵל הַדֵּם, שְׁהוּא
 קְרוֹב לְנִרְצָח: (ה) שֵׁשׁ עָרֵי מִקְלָט. מִגִּיד, שְׁאֵף עַל
 פִּי שֶׁהַבְּדִיל מֹשֶׁה בְּחִיּוֹ שְׁלֹשׁ עָרִים בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן,
 לֹא הָיוּ קוֹלְטוֹת עַד שֶׁנִּבְחָרוּ שְׁלֹשׁ שְׁנָתֵן יְהוֹשֻׁעַ
 בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: (ו) אֵת שְׁלֹשׁ הָעָרִים וְגו'. אֵף עַל פִּי
 שֶׁבְּאֶרֶץ כְּנָעַן תִּשְׁעָה שְׁבָטִים וְכָאן אִינָן אֵלָא שְׁנֵים
 [וְיָג וְחִצִּיל], הַשְׁוֶה מִנִּין עָרֵי מִקְלָט שְׁלֹהֶם, מִשּׁוּם

לֹב

מסעי

ט הוּא מוֹת יוֹמַת הָרֹצֵחַ: וְאִם בְּאֶבֶן יָד אֲשֶׁר-יָמוּת בָּהּ הִכּוּ וַיָּמָת רֹצֵחַ
 י הוּא מוֹת יוֹמַת הָרֹצֵחַ: אוֹ בְּכָלִי עֵץ-יָד אֲשֶׁר-יָמוּת בּוֹ הִכּוּ וַיָּמָת רֹצֵחַ
 יא הוּא מוֹת יוֹמַת הָרֹצֵחַ: גָּאֵל הַדָּם הוּא יָמִית אֶת-הָרֹצֵחַ בְּפָגְעוֹ-בּוֹ הוּא
 יב, יג יִמָּתְנוּ: וְאִם-בְּשִׁנְאָה יִהְדָּפְנוּ אוֹ-הַשְּׁלִיף עָלָיו בְּצִדֶּיהָ וַיָּמָת: אוֹ בְּאֵיכָה
 הִכּוּ בְיָדוֹ וַיָּמָת מוֹת-יוֹמַת הַמִּכָּה רֹצֵחַ הוּא גָּאֵל הַדָּם יָמִית אֶת-הָרֹצֵחַ
 יד בְּפָגְעוֹ-בּוֹ: וְאִם-בְּפֶתַע בְּלֹא-אֵיכָה הִדָּפוּ אוֹ-הַשְּׁלִיף עָלָיו כָּל-כָּלִי בְּלֹא
 טו צִדֶּיהָ: אוֹ בְּכָל-אֶבֶן אֲשֶׁר-יָמוּת בָּהּ בְּלֹא רְאוּת וַיִּפֹּל עָלָיו וַיָּמָת וְהוּא
 טז לֹא-אוֹיֵב לוֹ וְלֹא מִבְּקֶשׁ רַעְתּוֹ: וְשִׁפְטוֹ הָעֵדָה בֵּין הַמִּכָּה וּבֵין גָּאֵל הַדָּם
 יז עַל הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה: וְהִצִּילוּ הָעֵדָה אֶת-הָרֹצֵחַ מִיַּד גָּאֵל הַדָּם וְהִשְׁכִּיחוּ
 יח אֶתוֹ הָעֵדָה אֶל-עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר-נָס שָׁמָּה וַיֵּשֶׁב בָּהּ עַד-מוֹת הַכֹּהֵן
 יח הַגָּדֹל אֲשֶׁר-מָשַׁח אֹתוֹ בְּשֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ: וְאִם-יֵצֵא יֵצֵא הָרֹצֵחַ אֶת-גִּבּוֹל
 יט עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה: וּמֵצֵא אֹתוֹ גָּאֵל הַדָּם מִחוּץ לַגִּבּוֹל עִיר
 כ מִקְלָטוֹ וְרֹצֵחַ גָּאֵל הַדָּם אֶת-הָרֹצֵחַ אֵין לוֹ דָּם: כִּי בַעִיר מִקְלָטוֹ יֵשֶׁב
 עַד-מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל וְאַחֲרֵי-מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל יָשׁוּב הָרֹצֵחַ אֶל-אֶרֶץ

תרגום אונקלוס

הוא אתקטלא יתקטיל קטולא: ט ואם באבנא דמתנסבא ביד דהיא כמסת דימות ביה מחהי וקטליה קטולא הוא
 אתקטלא יתקטיל קטולא: י או במאן דאע דמתנסיב ביד דהוא כמסת דימות ביה מחהי וקטליה קטולא הוא אתקטלא
 יתקטיל קטולא: יא גאיל דמא הוא יקטול ית קטולא כד אתחייב ליה מן דינא הוא יקטליה: יב ואם בשנאה דחיה או
 רמא עלוהי בכמנא וקטליה: יג או בדבבו מחהי בידיה וקטליה אתקטלא יתקטיל מחי קטולא הוא גאיל דמא יקטול
 ית קטולא כד אתחייב ליה: יד ואם בתפיף בלא דבבו דחיה או רמא עלוהי כל מאן בלא כמן ליה: טו או בכל אבנא
 דהיא כמסת דימות ביה בלא חזי ורמא עלוהי ומית והוא לא שני ליה ולא תבע בשתיה: טז וידינון כנשתא בין מחי
 ובין גאיל דמא על דינא האלין: יז וישיזבון כנשתא ית קטולא מיד גאיל דמא ויחיבון יתיה כנשתא לקרית
 שיזבוניה דערק לתמן ויחיב ביה עד דימות כהנא רבא דרבי יתיה במשח קודשא: יח ואם מפק יפוק קטולא ית תחום
 קרית שיזבוניה דיערוק לתמן: יט וישכח יתיה גאיל דמא מברא לתחום קרית שיזבוניה ויקטול גאיל דמא ית
 קטולא לית ליה דם: כ ארי בקרית שיזבוניה יחיב עד דימות כהנא רבא ובתר דימות כהנא רבא יתוב קטולא לארע

פירוש רש"י

(ט) באבן יד. שיש בה מלא יד: אשר ימות
 בה. שיש בה שעור להמית, כתרגומו; לפי שנאמר
 'והכה איש את רעהו באבן' (שמות טז: יח) ולא נתן
 בה שעור, יכול, כל שהוא? לכך נאמר 'אשר ימות
 בה': (י) או בכלי עץ יד. לפי שנאמר 'וכי יכה איש
 את עבדו או את אמתו בשבט' (שמות טז: כ),
 יכול, כל שהוא? לכך נאמר בעץ 'אשר ימות בו' –
 שיהא בו כדי להמית: (יא) בפגעו בו. אפלו
 בתוף ערי מקלט: (יב) בצדיה. כתרגומו 'בכמנא' –
 במארב: (יד) בפתע. באנס, ותרגומו 'בתפיף',
 שהיה סמוך לו, ולא היה לו שהות להזהר
 עליו: (טו) או בכל אבן אשר ימות בה. הכהו:
 בלא ראות. שלא ראהו: ויפל עליו. מכאן אמרו –
 'ההורג דרך ירידה גולה; דרך עליה אינו גולה':
 (יז) עד מות הכהן הגדל. שהוא בא להשרות

מסעי

לב

כא אחזתו: והיו אלה לכם לחקת משפט לדורתיכם בכל מושבתיכם:
 כב כל-מכה-נפש לפי עדים ירצח את-הרצח ועד אחד לא-יענה בנפש
 כג למות: ולא-תקחו כפר לנפש רצח אשר-הוא רשע למות כי-מות יומת:
 כד ולא-תקחו כפר לנוס אל-עיר מקלטו לשוב לשבת בארץ עד-מות
 כה הכהן: ולא-תחניפו את-הארץ אשר אתם בה כי ה' הוא יחניף
 כו את-הארץ ולא-ארץ לא-יכפר לדם אשר שפך-בה כי-אם בדם שפכו: ולא
 תטמא את-הארץ אשר אתם יושבים בה אשר אני שכן בתוכה כי
 אני יהוה שכן בתוך בני ישראל:

כז ויקרבו ראשי האבות למשפחת בני-גלעד בן-מכיר בן-מנשה קנט שביעי i
 ממשפחת בני יוסף וידברו לפני משה ולפני הנשיאים ראשי אבות
 כח לבני ישראל: ויאמרו את-אדני צוה יהוה לתת את-הארץ בנחלה
 בגורל לבני ישראל ואדני צוה ביהוה לתת את-נחלת צלפחד אחינו
 כט לבנתיו: והיו לאחד מבני שבטי בני-ישראל לנשים ונגרעה נחלתן

תרגום אונקלוס

אחסנתיה: כא ויהוה אלין לבון לגזירת דין לדריכוון: כב כל דיקטול נפשא לפום סהדין יקטול ית
 קטולא וסחיד חד לא יסחיד באנש למקטל: כג ולא תקבלון ממון על אנש קטול דהוא חייב לממת ארי אתקטלא
 יתקטיל: כד ולא תקבלון ממון למערק לקרית שיזכותיה למתב למתב בארעא עד דימות כהנא: כה ולא תחייבון ית
 ארעא דאתון בה ארי דמא הוא מחייב ית ארעא ולא-ארעא לא מתכפר על דם זכאי דאתאשד בה אלהין בדם אשדיה:
 כו ולא תסאבון ית ארעא דאתון יתבין בה דשכינתי שריא בגוה ארי אנא יי שכינתי שריא בגו בני ישראל: כז וקרבו
 רישי אבהתא לזרעית בני גלעד בר מכיר בר מנשה מזרעית בני יוסף ומלילו קדם משה וקדם רבכיא רישי אבהתא
 לבני ישראל: כח ואמרו ית רבוני פקיד יי למתן ית ארעא באחסנא בעדבא לבני ישראל ורבוני אתפקד במימרא דיי
 למתן ית אחסנת צלפחד אחונא לבנתיה: כט ויהוין לחד מבני שבטי בני ישראל לנשין ותתמנע אחסנתהון

פירוש רש"י

(כא) בכל מושבתיכם. למד שתהא סנהדרין [וג'
 קטנה] נוהגת בחוצה לארץ כל זמן שנוהגת בארץ
 ישראל: (כב) כל מכה נפש וגו'. הבא להרגו על
 שהכה את הנפש: לפי עדים ירצח. שיעידו שבמיד
 ובהתראה הרגו: (כג) ולא תקחו כפר. לא יפטר
 בממון: (כד) ולא תקחו כפר לנוס אל עיר מקלטו.
 למי שנס אל עיר מקלט שהרג בשוגג, אינו נפטר
 מגלות בממון לתן כפר 'לשוב לשבת בארץ' בטרם
 ימות הכהן: לנוס. כמו 'לנס', כמו 'שובי מלחמה'
 (תרי עשר, מיכה, י:כד) – ששבו מן המלחמה, נוגי
 ממועד' (תרי עשר, צפניה, יד:נא), 'כי מלים היו' (יהושע

מפתח סדרי התנך

תיאור קיום מצוות נתינת נחלה לבנות צלפחד נקבע לראש סדר י ביהושע.
 ותקנה בנה לפני אלעזר הכהן ולפני יהושע בן-נון ולפני הנשיאים לאמר ה' צוה את-משה לתת-לנו נחלה בתוך אחינו
 ויתן להם אל-פי ה' נחלה בתוך אחי אביהן:
 יהושע שכתב את ספרו, הקפיד לצטט ביטויים מלשון הציווי שבחומש במדבר (כג:ז,זא) להדגיש את קיום
 המצווה במלואה כרצון ה'. ותעמדה לפני משה ולפני אלעזר הכהן ולפני הנשיאים וכל-העדה פתח אהל-מועד לאמר:
 ... ויאמר ה' אל-משה לאמר: כן בנות צלפחד דברת נתן נתן להם אחות נחלה בתוך אחי אביהם והעברת את-נחלת
 אביהן להן:

לֹב

מסעי

מִנְחֹלֶת אֲבֹתֵינוּ וְנוֹסֵף עַל נַחֲלַת הַמָּטָה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם וּמִגֵּרָה

ל נַחֲלָתָנוּ יִגְרַע: וְאִם־יִהְיֶה הַיָּבֵל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנוֹסֶפֶה נַחֲלָתָן עַל נַחֲלַת
לא הַמָּטָה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם וּמִנְחֹלֶת מָטָה אֲבֹתֵינוּ יִגְרַע נַחֲלָתָן: וַיֵּצֵאוּ
מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי יְהוָה לֵאמֹר כֵּן מָטָה בְּנֵי־יוֹסֵף דְּבָרִים:
לב זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַבָּנוֹת צִלְפַּחַד לֵאמֹר לָטוֹב בְּעֵינֵיהֶם
לג תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים אֵךְ לְמִשְׁפַּחַת מָטָה אֲבִיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים: וְלֹא־תִסָּב
נַחֲלָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמָּטָה אֶל־מָטָה כִּי אִישׁ בְּנַחֲלַת מָטָה אֲבֹתָיו
לד יִדְבְּקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְכָל־בֵּת יִרְשֶׁת נַחֲלָה מִמָּטוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחַד
מִמִּשְׁפַּחַת מָטָה אֲבִיהֶם תִּהְיֶה לְאִשָּׁה לְמַעַן יִירָשׁוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ
לה נַחֲלַת אֲבֹתָיו: וְלֹא־תִסָּב נַחֲלָה מִמָּטָה לְמָטָה אַחֵר כִּי־אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ
לו יִדְבְּקוּ מָטוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כֹּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בָנוֹת
לז צִלְפַּחַד: וַתִּהְיֶינָה מַחֲלֵה תְרֻצָּה וַחֲגִלָּה וּמַלְכָּה וְנוֹעָה בָנוֹת צִלְפַּחַד
לח לִבְנֵי דֹדֵיהֶן לְנָשִׁים: מִמִּשְׁפַּחַת בְּנֵי־מְנַשֶּׁה בֶן־יוֹסֵף הָיוּ לְנָשִׁים וַתְּהִי
לט נַחֲלָתָן עַל־מָטָה מִשְׁפַּחַת אֲבִיהֶן: אֵלֶּה הַמִּצְוֹת וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרִיחוֹ:

מפטיר

חזק

תרגום אונקלוס

מִאֲחֻסְנָתָא אֲבָהֵתָנָא וְתַתּוֹסָף עַל אֲחֻסְנָתָא שְׂבִטָא דִּיהוֹנָן לְהוֹן וּמַעֲדָב אֲחֻסְנָתָנָא יִתְמַנַּע: לֹא וְאִם יִהְיֶה יוֹבִילָא לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל וְתַתּוֹסָף אֲחֻסְנָתָהוֹן עַל אֲחֻסְנָתָא שְׂבִטָא דִּיהוֹנָן לְהוֹן וּמִאֲחֻסְנָתָא שְׂבִטָא דְאֲבָהֵתָנָא תִתְמַנַּע אֲחֻסְנָתָהוֹן:
לֹא וּפְקִיד מֹשֶׁה יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מִימְרָא דִּי לְמִימַר יָאוֹת שְׂבִטָא דְבְנֵי יוֹסֵף מִמְלִלִין: לֹב דִּין פִּתְגָמָא דְפְקִיד יֵי
לְבָנָת צִלְפַּחַד לְמִימַר לְדִתְקִין בְּעֵינֵיהוֹן יְהוֹנָן לְנָשִׁין בְּרַם לְזִרְעִית שְׂבִטָא דְאֲבֹהֵהוֹן יְהוֹנָן לְנָשִׁין: לֹב וְלֹא תִסְחָר
אֲחֻסְנָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִשְׂבִּטָא לְשְׂבִטָא אֲרִי גִבֵּר בְּאֲחֻסְנָתָא שְׂבִטָא דְאֲבָהֵתָהּ יִדְבְּקוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: לֹב וְכָל בְּרִתָּא
יִרְתָּת אֲחֻסְנָא מִשְׂבִּטָא דְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְחַד מְזִרְעִית שְׂבִטָא דְאֲבֹהֵהָ תְהִי לְאִתּוֹ בְּדִיל דִּי־יִרְתּוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גִּבֵּר
אֲחֻסְנָתָא אֲבָהֵתָהּ: לֹב וְלֹא תִסְחָר אֲחֻסְנָא מִשְׂבִּטָא לְשְׂבִטָא אֲוִחְרָנָא אֲרִי גִבֵּר בְּאֲחֻסְנָתָהּ יִדְבְּקוֹן שְׂבִטָא דְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
לֹב כְּמָא דְפְקִיד יֵי יֵת מֹשֶׁה כֵּן עֲבָדָא בְּנָת צִלְפַּחַד: לֹב וְהוֹאָה מַחֲלָה תְרֻצָּה וַחֲגִלָּה וּמַלְכָּה וְנוֹעָה בָּנָת צִלְפַּחַד לִבְנֵי
אֲחִי אֲבֹהֵהוֹן לְנָשִׁין: לֹב מְזִרְעִית בְּנֵי מְנַשֶּׁה בֶּר יוֹסֵף הוֹאָה לְנָשִׁין וְהָיוּ אֲחֻסְנָתָהוֹן עַל שְׂבִיט זִרְעִית אֲבֹהֵהוֹן:
לֹב אֲלִין פְּקוּדִיָּא וְדִנְיָא דְפְקִיד יֵי בִידָא דְמֹשֶׁה לְוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמִישְׂרָיָא דְמוֹאָב עַל יַרְדֵּנָא דִּירִיחוֹ:

פירוש רש"י

(כֹּט) וְנוֹסֵף עַל נַחֲלַת הַמָּטָה. שֶׁהָרִי בָנָה יוֹרְשָׁהּ, שְׂנוֹסֶפֶה 'עַל נַחֲלַת הַמָּטָה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם':
וְהָבֵן מִתִּיחַס עַל שְׂבִיט אֲבִיו: (ל) וְאִם יִהְיֶה הַיָּבֵל. (לֹב) וְכָל בֵּת יִרְשֶׁת נַחֲלָה. שֶׁלֹּא הָיָה בֶּן לְאֲבִיהֶם:
מִכָּאן הָיָה רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: 'עֲתִיד הַיּוֹבֵל שִׁיפְסֹק':
וְאִם יִהְיֶה הַיָּבֵל. כְּלוּמַר, אֵין זֶה מְכִירָה שְׁחוּזָרָת
בַּיּוֹבֵל, שֶׁהִירְשָׁה אֵינָה חוּזָרָת, וְאִפְלוּ אִם יִהְיֶה
הַיּוֹבֵל, לֹא תִחְזֹר הַנַּחֲלָה לְשְׂבִיטָנוּ, וְנִמְצָא

מִפְתַּח סְדְרֵי הַתִּנְךְ סֵדֶר לֹב פּוֹתַח בְּמִצְוֹה לְהַכִּין שֵׁשׁ עָרֵי מִקְלָט. הַפְּטֻרָה הַסֵּדֶר הִיא מִיְמוּשׁ מִצְוֹה זֶה. בִּיהוּשַׁע
(יִזְכְּ-ח-יא-ג) נֹאמַר: וַיִּדְבֹּר ה' אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: דְּבַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר תָּנוּ לָכֶם אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי
אֲלֵיכֶם בְּיַד־מֹשֶׁה: ... וַיִּקְדְּשׁוּ אֶת־קָדֶשׁ בְּגִלְגָל בְּהָר נַפְתָּלִי וְאֶת־שֹׁכֶם בְּהָר אֶפְרַיִם וְאֶת־קִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן בְּהָר
יְהוּדָה: וְאִם יֵשׁ דִּילּוּג בַּהֲפֻטָּה שֶׁל שְׁנֵי פְסוּקִים בַּסֵּפֶר יְהוֹשֻׁעַ עַד בִּקְשָׁת הַלּוּיִים לְקַבֵּל אֶת הָעָרִים שֶׁלָּהֶם. וַיִּגְשׁוּ רָאשֵׁי
אֲבוֹת הַלּוּיִם אֶל־אֱלֹעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נֹון וְאֶל־רָאשֵׁי אֲבוֹת הַמָּטוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּדְבְּרוּ אֲלֵיהֶם בְּשֵׁלֶה בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן לֵאמֹר הִנֵּה צִוָּה בְּיַד־מֹשֶׁה לְתַת־לָנוּ עָרִים לְשִׁבְתָּ וּמִגֵּרָשֵׁיהֶן לְבִהֲמֹתָנָהּ: וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלּוּיִם מִנַּחֲלָתָם אֶל־פִּי ה'
אֶת־הָעָרִים הָאֵלֶּה וְאֶת־מִגֵּרָשֵׁיהֶן: וּמִדּוּעַ דִּילָגוּ עַל וּמַעֲבָר לִירְדֵן יְרִיחוֹ מְזִרְחָה נִתְּנוּ אֶת־בְּצֹר בְּמִדְבַּר בְּמִישֹׁר מִמָּטָה
רְאוּבֵן וְאֶת־רָאֵמֶת בְּגִלְעָד מִמָּטָה־גֹד וְאֶת־גּוֹלָן בְּבָשָׁן מִמָּטָה מְנַשֶּׁה: אוֹלֵי כִי פְסוּק זֶה נִקְבַּע כְּפִתִּיחַת הַפְּטֻרָה סֵדֶר ה'
בְּדָבָרִים אֲזִי יְבָדִיל מֹשֶׁה... בְּעֶבֶר הִירְדֵן... אֶת־בְּצֹר בְּמִדְבַּר... לְרְאוּבֵן וְאֶת־רָאֵמֶת בְּגִלְעָד לְגָדִי וְאֶת־גּוֹלָן בְּבָשָׁן לְמְנַשֶּׁה:

א כג,כד שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־מִשְׁפָּחוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל: כָּה | אָמַר יְהוָה מִה־מִּצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם בִּלְעוֹל כִּי רָחֲקוּ מֵעָלַי וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל כה וַיִּהְיֶה־לָּהֶם: וְלֹא אָמְרוּ אֵיךְ יְהוָה הִמְעֵלָה אֶתְנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הַמּוֹלִיד אֶתְנוּ בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ עֲרָבָה וְשׁוּחָה בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצִלְמוֹת בְּאֶרֶץ כו לֹא־עָבַר בָּהּ אִישׁ וְלֹא־יָשַׁב אָדָם שָׁם: וְאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הַכְּרָמִל לֶאֱכֹל פְּרִיָּה וְטוֹבָה וּתְבָאוּ וּתְטַמְּאוּ אֶת־אֲרָצִי וְנִחַלְתִּי כז שְׁמַתְם לְתוֹעֵבָה: הַכֹּהֲנִים לֹא אָמְרוּ אֵיךְ יְהוָה וְתַפְשִׁי הַתּוֹרָה לֹא יִדְעוּנִי וְהָרַעִים פָּשְׁעוּ בִּי וְהַנְּבָאִים נִבְּאוּ בַכָּעַל וְאַחֲרֵי לֹא־יָוְעֵלוּ כח,כט הֵלְכוּ: לָכֵן עַד אָרִיב אֶתְכֶם נֹאם־יְהוָה וְאֶת־בְּנֵי בְנֵיכֶם אָרִיב: כִּי עָבְרוּ אִנִּי כְתִיבִים וּרְאוּ וְקִדְר שְׁלַחוּ וְהִתְבּוֹנְנוּ מְאֹד וּרְאוּ הֵן הִיְתָה ל כָּזָאת: הִהִימִיר גּוֹל אֱלֹהִים וְהִמָּה לֹא אֱלֹהִים וְעַמִּי הַמִּיר כְּבוֹדוֹ לא בָּלֹא יוֹעִיל: שְׁמוֹ שָׁמַיִם עַל־זֹאת וְשָׁעֲרוּ חֲרָבוֹ מְאֹד נֹאם־יְהוָה: לב כִּי־שְׁתֵּים רַעוֹת עָשָׂה עַמִּי אֹתִי עֲזָבוּ מְקוֹר | מִיָּם חַיִּים לַחֲצֹב לָהֶם לג בָּאֲרוֹת בְּאֶרֶת נְשֻׁבָּיִם אֲשֶׁר לֹא־יָכְלוּ הַמַּיִם: הֶעֱבֹד יִשְׂרָאֵל לד אִם־יִלִּיד בֵּית הוּא מְדוּעַ הִיָּה לְבֹז: עָלִיו יִשְׁאֲגוּ כְּפָרִים נִתְּנוּ קוֹלָם לה וַיִּשְׁתִּי אֶרְצוֹ לְשִׁמָּה עָרְיוּ נִצְתָה [נִצְתָנוּ] מִבְּלִי יִשָּׁב: גַּם־בְּנֵי־נָף לו וְתַחֲפַנְס [וְתַחֲפַנְחָס] יִרְעוּ קִדְקֹד: הֲלוֹא־זֹאת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עֲזָבְךָ לוֹ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּעַת מוֹלֶכְךָ בַּדֶּרֶךְ: וְעַתָּה מִה־לָּךְ לְדֶרֶךְ מִצְרַיִם לח לְשִׁתּוֹת מִי שְׁחֹר וּמִה־לָּךְ לְדֶרֶךְ אֲשׁוּר לְשִׁתּוֹת מִי נָהָר: תִּסְרֹךְ רַעֲתֶךָ וּמִשְׁבוֹתֶיךָ תּוֹכַחֶךָ וְדַעִי וּרְאִי כִי־רַע וּמָר עֲזָבְךָ אֶת־יְהוָה לוֹ אֱלֹהֶיךָ וְלֹא פָחַדְתִּי אֵלַיִךְ נֹאם־אֲדֹנִי יְהוָה צָבָאוֹת: כִּי מַעֲוֹלָם מ שְׁבַרְתִּי עָלֶיךָ נִתְקַתִּי מוֹסְרוֹתֶיךָ וְתֹאמְרִי לֹא אַעֲבֹד [אֶעֱבֹר] כִּי מַעֲלָל־כָּל־גִּבְעָה גְבוּהָה וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן אֶת צִעָה זֹנָה: וְאַנְכִּי נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֶק כָּלָה זֶרַע אֲמַת וְאִיךָ נִהַפְכָתִי לִי סוּרִי הִגַּפְןָן נִכְרִיָּה: מא כִּי אִם־תִּכְבֹּסִי בְּנֶתֶר וְתִרְבִּי־לָךְ בְּרִית נִכְתָּם עֲוֹנֶיךָ לִפְנֵי נֹאם אֲדֹנִי מב יְהוָה: אִיךָ תֹאמְרִי לֹא נִטְמַאתִי אַחֲרֵי הַבְּעָלִים לֹא הִלַּכְתִּי רְאִי דְרָכְךָ מג בְּגִיָּא דַּעִי מִה עָשִׂית בְּכִרְהָ קִלְה מְשֻׁרְכַת דְּרָכֶיךָ: פָּרָה | לְמַד מִדְּבָר בָּאוֹת נִפְשׁוּ [נִפְשׁוּהָ] שְׁאֵפָה רוּחַ תִּתְּנָהּ מִי יִשְׁכַּנָּה כָּל־מִבְקָשֶׁיהָ מד לֹא יֵעָפּוּ בַּחֲדָשָׁה יִמְצְאוּנָה: מִנְעִי רִגְלֶךָ מִיָּחָף וּגּוֹרֶנֶךָ [וּגְרוֹנֶךָ] מִצְמָאָה וְתֹאמְרִי נֹאֲשׁ לֹא כִי־אֶתְּבִיתִי זָרִים וְאַחֲרֵיהֶם אֵלַי:

א מה כְּבִשְׁתָּ גִבּוֹר כִּי יִמָּצֵא כֵּן הִבִּישׁוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל הִמָּה מַלְכֵיהֶם
 מו שָׂרֵיהֶם וְכֹהֲנֵיהֶם וְנָבִיאֵיהֶם: אֲמָרִים לְעֵץ אָבִי אֶתָּה וְלֹאֲבֹן אֶת־
 ילדתני [יְלִדְתָּנִי] כִּי־פָנּוּ אֵלַי עֶרְף וְלֹא פָנִים וּבָעִת רַעְתָּם יֹאמְרוּ
 מז קוֹמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ: וְאֵיה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לָךְ יִקְוּמוּ אִם־יוֹשִׁיעוּךָ
 בָּעִת רַעְתָּךְ כִּי מִסְפָּר עָרֶיךָ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה: ס ססס
 האשכנזים מוסיפים:

ב א הָלוֹא מַעֲתָה קראתי [קָרָאתָ] לִי אָבִי אֶלּוֹף נַעֲרִי אֶתָּה: (בתוך פרשה ח)
 הספרדים מוסיפים:

ב כג ססס ס אִם־תָּשׁוּב יִשְׂרָאֵל | יב
 נֶאֱמַר־יְהוָה אֵלַי תָּשׁוּב וְאִם־תִּסָּר שְׁקוּצֶיךָ מִפָּנַי וְלֹא תִנּוּד:
 כד וְנִשְׁבַּעְתָּ חַי־יְהוָה בְּאֵמַת בְּמִשְׁפָּט וּבְצִדְקָה וְהִתְבָּרְכוּ בּוֹ גּוֹיִם
 וְכוּ יִתְהַלְלוּ: ס ססס

למנהג התימנים: הפטרות סדרות מסעי ודברים בספר ישעיה

סדר	פסוק	ולמנהג הספרדים והאשכנזים: היא הפטרת סדרת דברים	פרשה
א	א חֲזוֹן יִשְׁעִיהוּ בֶן־אֲמוּץ אֲשֶׁר חָזָה עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם בִּימֵי עֲזִיָּהוּ ב יוֹתָם אָחִיו יִחְזַקִּיָּהוּ מַלְכִּי יְהוּדָה: שָׁמְעוּ שָׁמַיִם וְהֶאֱזִינִי אֶרֶץ כִּי ג יְהוָה דִּבֶּר בָּנִים גִּדְּלֹתִי וְרוֹמְמֹתִי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִּי: יָדַע שׁוֹר קִנְיָהוּ ד וַחֲמֹר אָבוֹס בַּעֲלִיו יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנֵן: הוּא גוֹי חטָא עִם כְּבֹד עוֹן זָרַע מְרָעִים בָּנִים מִשְׁחִיתִים עֲזָבוּ אֶת־יְהוָה ה נֶאֱצָו אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נִזְרוּ אַחֲזֹר: עַל מָה תָּכּוּ עוֹד תוֹסִיפוּ סָרָה ו כָּל־רֹאשׁ לַחֲלִי וְכָל־לֵב דָּוִי: מִכָּף־רִגְלִי וְעַד־רֹאשׁ אֵין־בוֹ מָתָם פָּצַע וַחֲבוּרָה וּמִכָּה טְרִיָּה לֹא־זָרוּ וְלֹא חָפְשׁוּ וְלֹא רִכְכָּה בִשְׁמֹן: ז אֶרְצְכֶם שְׁמָמָה עֲרִיכֶם שָׁרְפוֹת אֵשׁ אֲדַמְתֶּכֶם לִנְגֹּדְכֶם זָרִים ח אֲכָלִים אֶתָּה וּשְׁמָמָה כְּמַהֲפַכַת זָרִים: וְנוֹתְרָה בַת־צִיּוֹן כְּסִכָּה בְּכֶרֶם ט כְּמִלוֹנָה בְּמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה: לִדְלִי יְהוָה צָבָאוֹת הוֹתִיר לָנוּ שְׂרִיד כְּמַעֲט כְּסֹדֶם הָיִינוּ לַעֲמָרָה דָּמִינוּ: פ י שָׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה קָצִינֵי סֹדֶם הֶאֱזִינוּ תוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עִם עֲמָרָה: ב יא לְמָה־לִּי רַב־זְבָּחִיכֶם יֹאמֶר יְהוָה שְׁבַעְתִּי עֲלֹת אֵילִים וַחֲלָב יב מְרִיאִים וְדָם פָּרִים וּכְבָּשִׁים וְעֵתוּדִים לֹא חָפַצְתִּי: כִּי תִבָּאוּ לִרְאוֹת יג פָּנַי מִי־בִקֵּשׁ זֹאת מִיִּדְּכֶם רִמַּס חֲצָרִי: לֹא תוֹסִיפוּ הִבִּיא מִנְחַת־שְׂוֹא	א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג	התחלת הפטרת מסעי לתימנים ודברים לספרדים ולאשכנזים

קטרת תועבה היא לי חֹדֶשׁ וְשִׁבְתָּ קָרָא מִקְרָא לֹא־אוֹכֵל אֶוֶן
יְד וַעֲצָרָה: חֲדָשִׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שֹׁנְאָה נִפְשִׁי הָיוּ עָלַי לְטָרַח נִלְאִיתִי
טו נִשָּׂא: וּבִפְרִשְׁכֶם כְּפִיכֶם אֲעֲלִים עֵינַי מִכֶּם גַּם כִּי־תִרְבוּ תִפְלֶה אֵינֶנִּי
טז שִׁמְעֵ יְדֵיכֶם דָּמִים מְלֹאוּ: רַחֲצוּ הַזֵּכֹּר הַסִּירוּ רַע מֵעַלְלֵיכֶם מִגִּגֹּד
יז עֵינַי חֲדָלוּ הָרַע: לְמַדּוֹ הֵיטֵב דִּרְשׁוּ מִשְׁפָּט אֲשֶׁרוֹ חֲמוּץ שְׁפָטוּ
יח יָתוֹם רִיבוֹ אֶלְמָנָה: ׀ לְכוּ־נָא וְנוֹכַחָה יֹאמֶר יְהוָה ג
אִם־יִהְיֶה חֲטָאֵיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ אִם־יֹאדְיִמוּ כְּתוֹלַע כְּצֶמֶר
יט, כ יִהְיוּ: אִם־תֹּאבְדוּ וּשְׁמַעְתֶּם טוֹב הָאָרֶץ תֹּאכְלוּ: וְאִם־תִּמְאַנּוּ וּמְרִיתֶם
חֲרַב תֹּאכְלוּ כִּי פִי יְהוָה דֹּבֵר: °

התימנים מסיימים כאן את הפטרת מסעי